

РЕЦЕНЗИЯ

от

проф. Явор Светозаров Конов, д-р д.н.,

месторабота: департамент Музика, НБУ

професор по полифония

(професионално направление 8.3. „Музикално и танцово изкуство”)

на дисертацията за придобиване

на образователната и научна степен *доктор*

(професионално направление 8.3. „Музикално и танцово изкуство”)

на *Алия Сахл Хансе*

на тема

**„ТЕОРЕТИКО-АНАЛИТИЧНИ АСПЕКТИ НА ЕДИНСТВОТО МЕЖДУ
ПОЕЗИЯ И МУЗИКА В СОЛОВИТЕ ХУДОЖЕСТВЕНИ ПЕСНИ НА
ИВАН СПАСОВ”**

Научен ръководител: доц. д-р Пламен Николаев Първанов

Академия за музикално, танцово и изобразително изкуство

„Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив

Факултет „Музикална педагогика“

Катедра „Класическо и поп и джаз изпълнителско изкуство“

2021 г.

Предоставената ми за рецензиране дисертация е разположена на 242 страници с текстови обем с около 1/3 по-голям от този по БДС.

Дисертацията е структурирана в: Увод, 4 глави, Заключение, Приноси, Библиография, Научни публикации във връзка с дисертацията (до стр. 163 вкл.), Приложения (интервюта с професорите Василка Спасова, Роксана Богданова и Зорница Петрова, както и ноти на 6 цикъла песни за сопран и пиано / кам. оркестър от проф. Иван Спасов).

Главите на труда са следните:

1. Обзор на литературата (и на епохата и музиката в нея – по света и в България, и конкретно на Иван Спасов и в частност на вокалните и вокално-инструменталните му творби – хорови и солови).

2. Портрет на твореца (биография, творчески възгледи, периодизация на творчеството).

3. Анализи на поетичния материал в соловите художествени песни на Иван Спасов

4. Музикален анализ на песните за глас и акомпанимент в творчеството на Иван Спасов (обзор на соловите му песни, структурални анализи, еволюционен преглед).

Докторантката и ръководителят ѝ са се спрели на варианта към всяка глава да има изводи и заключение, впоследствие обобщени.

Посочената Библиография е от 106 заглавия на отпечатани книги, дисертация, студии, статии (в специализирани и общи издания), научни доклади, анотация към CD и др. (от които 105 на български език и 1 на английски), както и 7 интернетбазирани (от които само 1 на английски – демовариант на комплект от 2 компактдиска на Naxos „Discover Music of the Twentieth Century“ с по 30-секундни откъси от записите и с откъс от 400 думи от придружаващото комплекта есе от 25000 думи). Бих препоръчал за в бъдеще ползване на по-голям обем информация от различни езикови култури.

Изчетох изцяло и внимателно и дисертацията, и автореферата (който в своите 47 страници в достатъчна степен и пълноценно представя дисертацията).

Най-важното за мен от биографията на докторантката Алия Хансе:

Родена е през 1993 в Разград. В 2012 завършва НУИ „Панайот Пипков” в гр. Плевен с професионална квалификация за музикант – вокалист. Същата година започва да учи дирижиране в АМТИИ в Пловдив, което завършва през 2017 като магистър. Паралелно с това е специализант и впоследствие актриса в детско-юношески театрални представления към театралната студия „А’парт”. От 2016 започва диригентска работа с Академичния оперен театър на АМТИИ. През същата година, на XVI академичен конкурс „Йохан Себастиан Бах и неговото съвремие” завоюва Първа награда в категорията „Камерни ансамбли“ (дирижирайки Вокалния ансамбъл Pro belcanto) и Втора награда като пианист („задължително пиано“). Дирижирала е и симфоничния оркестър към НУМТИ в Пловдив, в реализацията на постановките на едноактните опери „Бастиен и Бастиено“ от В.А. Моцарт (2017) и „Комарджията“ от Л. Керубини (2019, изнесена и в София), „Батаклан“ от Ж. Офенбах (2020).

От учебната 2020/21 магистър Алия Хансе е назначена за асистент-преподавател в АМТИИ към Катедра „Класическо и поп и джаз изпълнителско изкуство“.

В момента докторантката е диригент на Девическа хорова формация „Евмолпея“ и на Мъжки хор „Стефка Благоева“ в Пловдив и на Мъжки камерен хор „Панагюрци“ в Панагюрище.

От студентските си години и до момента колегата Хансе участва като музиколог с доклади в „Пролетни научни четения“, Международна научна конференция към АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ и др., има и публикувани статии в Академичното културно-информационно издание „Арт спектър“.

Темата на дисертацията е актуална. Не само поради изследователския интерес към съвременната и българска музика, но и поради особено иконическата за АМТИИ Пловдив (и не само) роля на композитора и

преподавател в Академията (е неин ректор) проф. Иван Спасов. Автор на голямо и разнообразно творчество – докторантката е избрала за фокус на изследователската си дейност по тази дисертация соловите му художествени песни, опуси с централно място в творчеството му. И в частност въпроса за единството в тях между поезията и вдъхновената от нея музика, обгледано и представено теоретико-аналитично (композиционни средства и техники, драматургия на песните, роля и значение на тембъра, единство на вокална и клавирна партии, синтез текст-вокал, стилови характеристики – това са основните посоки на вглеждане и произтичащите от това изводи към дисертацията. Факт е, че „Настоящият труд представлява първи опит за по-мощно научно-изследователско проучване върху соловите художествени песни на композитора“ (дисертация, стр. 4). Истина е и това, че „Трудът дава перспектива за по-нататъшни изпълнителски, художествено-творчески и теоретични разработки в различни аспекти“ (пак там, стр. 160).

Докторантката Алия Хансе убедително е описала мотивацията си за избора на темата на дисертацията си, направила е впечатляващ обзор на житейската и творческа биография на Иван Спасов (на фона на световни и европейски процеси, които също познава) и на посветените му изследвания. Точно е формулирала обекта, предмета, целите, задачите и методите на изследването си. Избраните методи на изследване отговарят на поставените цели и задачи на дисертационния труд. Авторефератът е наличен на сайта на АМТГИИ (наред с тази и другата рецензия и становищата по дисертацията) и в него може да се види всичко това.

Докторантката познава в достатъчна степен състоянието на проблематиката, в съответствие и на ползваната литература, но и на личните си познания и вече опит като музикант изпълнител (вокалист и диригент), историк и теоретик, и преподавател.

Коректно са направени цитиранията на авторите.

Поздравления към научния ръководител доц. д-р Пламен Първанов.

Приемам като цяло посочените от докторанта/ката приноси на труда ѝ. Ползваният в изследването материал е достоверен. Дисертацията и приносите на

докторантката доказват, че има дълбоки историко-теоретични познания по специалността и висока способност за самостоятелност при провеждане на научно изследване. Личното участие на докторантката е безспорно.

Публикациите по дисертационния труд са го направили публично достойние в достатъчна степен.

Бих се радвал, ако – било то към сайта на АМТИИ или другаде – се съберат колкото се може повече аудио и видеозаписи на творби от Иван Спасов и дигитализирани техни ноти и да се осигури по идеен или друг начин достъп към тях – за съхранение и разпространение на творчеството му. В частност, към тази дисертация щях да се радвам, ако ни бяха предоставени записи на текстово коментиранията в нея песни на Иван Спасов – не знам дали докторантката е разполагала с такива.

Въз основа на изложеното, аз съм ЗА присъждането на образователната и научна степен доктор на Алия Сахл Хансе въз основа на тук рецензираната ѝ от мен нейна дисертация на тема „ТЕОРЕТИКО-АНАЛИТИЧНИ АСПЕКТИ НА ЕДИНСТВОТО МЕЖДУ ПОЕЗИЯ И МУЗИКА В СОЛОВИТЕ ХУДОЖЕСТВЕНИ ПЕСНИ НА ИВАН СПАСОВ”.

Явор Конов, д-р, д.н., професор
Департамент Музика, НБУ

София, 29 май 2021 година